

บทที่ ๑๘

สรวทยาตามทฤษฎีการปริวรรต

บทนี้จะพูดถึงวิชาว่าด้วยเสียงเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการปริวรรต ตามแนวคิดศาสตราจารย์ Noam Chomsky และ Morris Halle แห่ง MIT เสนอไว้เท่านั้น จะเป็นการเสนอวิธีเปลี่ยนโครงรูปผิวซึ่งเกี่ยวข้องกับคำที่ปรากฏในประโยคออกมาในรูปที่ออกเสียงได้ตามแบบที่เจ้าของภาษาใช้อยู่ เราได้อาศัยลักษณะทางสัทศาสตร์ ซึ่งศาสตราจารย์ Roman Jakobson แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และ MIT ได้เสนอไว้นานมาแล้ว ฉะนั้นจะพบว่าผลลัพธ์ที่ออกมาจะอยู่ในลักษณะทางสัทศาสตร์ ซึ่งมีเครื่องหมาย ลบ หรือ บวก อยู่ข้างหน้าแบบเดียวกับลักษณะประจำคำในบทที่ ๑๗ ลักษณะทางสัทศาสตร์ที่สำคัญ ๆ ที่ปรากฏในคำแต่ละคำก็มี พยัญชนะ สระ ปากท่อ ฯลฯ ทั้งนี้เพราะเราเชื่อว่าคำพูดประกอบด้วยลักษณะทางสัทศาสตร์หลาย ๆ ลักษณะที่ปรากฏร่วมกัน และอยู่ต่อเนื่องกัน แต่ในไวอากรณ์เราจะกล่าวเฉพาะลักษณะที่คาดล่วงหน้าไม่ได้เท่านั้น สำหรับลักษณะที่คาดล่วงหน้าได้ เช่น เราจะไม่บอกว่าเสียงหุค เสียงเสียดสี เสียงกึ่งเสียดสี จะต้องไม่ใช่เสียงนาสิก เพราะถ้าบอกเช่นนี้ก็เป็นการซ้ำไปเปล่า ๆ

ในความคิดของเรานั้นเชื่อว่า คำบางคำ เมื่อออกเสียงมาแล้วถูกต้องตามไวอากรณ์ทางเสียงของภาษาไทยแม้ว่าคำนั้นจะไม่ปรากฏในภาษาไทยปัจจุบันเสียก็ได้ เป็นต้นว่า ภาษาไทยมีคำว่า คุบ แต่ไม่มีคำว่า คุ้ม แต่ตามทฤษฎีนี้เราจะยอมรับว่า คุ้ม ก็เป็นเสียงที่ถูกต้องตามไวอากรณ์ทางเสียงของไทยด้วย แต่เราจะไม่ยอมรับคำ [stuep] ว่าเป็นคำไทย เพราะเราไม่มีเสียง [s] และ [e] ที่อยู่เรียงกัน การที่เรายอมรับว่าคำบางคำนั้นมีเสียงถูกต้องตามไวอากรณ์ของเสียงก็เพราะว่า เราเปิดโอกาสให้คำใหม่ เช่น สะกัว ประควน ฯลฯ อย่างที่นักเขียนรุ่นใหม่ใช้กันปรากฏขึ้นมาได้ ถ้าหากเราจะอธิบายเฉพาะคำที่มีใช้เท่านั้นก็เป็นการปิดประตู หรือเป็นการใจแคบที่ไม่ยอมรับรู้อันสิ่งที่จะเกิดขึ้นใหม่ และถูกต้องตามไวอากรณ์ทางเสียงของภาษา

เราจะเห็นได้ว่า นักภาษาศาสตร์สมัยเก่าซึ่งสนใจเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ที่สนใจเฉพาะโครงสร้างผิวเท่านั้นจะไม่มีทางที่จะได้ทราบเลยว่า คำใหม่นั้นเป็นอย่างไรจนกว่าคำนั้นจะเกิดขึ้น แต่ทฤษฎีแห่งการ परिवรรตคือว่าถ้าหากเสียงมีลักษณะและทามลักษณะของเสียงและการเรียงเสียงในภาษาแล้ว ถือว่าถูกต้องตาม วยากรณ์ของเสียง

พยัญชนะ

	p	p'	t	t'	k	k'	b	d	c	c'	f	s	m	n	ŋ	r	l	w	y	h	ʔ	
สระ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	-	
พยัญ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	
กัน	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							-	-	-	+	+	
ติดคอ											+	+				-	+			+	-	
แม่	+	+			-	-	+				+	+	-					+				
หนัก	+	+	-	-	+	+	+	-			+	-	+	-	+			+	-			
โฆษะ	-		-		-		+	+	-		-	-										
อนัต	-	+	-	+	-	+			-	+	-	-									+	-
นาสิก														+	+	+						
คม	-	-	-	-	-	-			+	+									-	+	-	

สระ

	i	e	ɛ	ə	o	ɔ	u	o	ɔ	ĩ	ẽ	ɛ̃	ĩ	ã	ũ	õ	ĩ	
สระ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
พยัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ยาว	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ต่าง			+			+			+		+			+			+	
แม่	+	-		+	-		+	-		+	-		+	-		+	-	
หนัก	-	-	-	+	+	+			-	-	-	+	+	+				
ทอ							+	+	+							+	+	+

วรรณยุกต์

	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
สูง	-	-		+	
ตก			+		-
ต่ำ	-	+		-	

ลักษณะทางสัทศาสตร์ของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในภาษาไทย อาจแบ่งออกได้ดังนี้

๑. สระ — ไม่ใช่สระ (vocalic-nonvocalic) เสียงสระ <+ สระ> ใ้แก่เสียงสระทุกเสียง และเสียงพยัญชนะเหลว คือ ร และ ล ส่วน <- สระ> ก็ใ้แก่เสียง อ ฮ เสียงอัมสระ คือ ย และ ว และเสียงพยัญชนะแท้ (ซึ่งใ้แก่เสียงพยัญชนะทุกเสียงยกเว้นเสียงเดือนอันประกอบด้วย ย ว อ ฮ)

๒. พยัญชนะ — ไม่ใช่พยัญชนะ (consonantal-nonconsonantal) เสียงพยัญชนะ <+ พยัญ> ใ้แก่เสียงเดือนและเสียงพยัญชนะแท้ ส่วน <- พยัญ> ใ้แก่สระและเสียงเดือน

๓. เสียงกั้น — เสียงไม่กั้น (obstruent-sonorant) เสียงกั้น <+> กั้นใ้แก่เสียงหยุด เสียงเสียดสี และเสียงกึ่งเสียดสี ส่วน <- กั้น> ใ้แก่เสียงพยัญชนะเหลว เสียงนาสิก เสียงเดือน และเสียงสระทุกเสียง

๔. เสียงติดต่อกัน — เสียงไม่ติดต่อกัน (continuant-interrupted) เสียงที่ออกติดต่อกัน <+ ติดต่อกัน> ใ้แก่ เสียงเสียดสี เสียง ล เสียง ฮ และเสียงสระทุกเสียง ส่วน <- ติดต่อกัน> ใ้แก่เสียงหยุด เสียงกึ่งเสียดสี เสียงนาสิก เสียง ร และเสียง อ ขยให้สังเกตว่า <- ติดต่อกัน> นี้เกี่ยวข้องกับกำการบิษช่องปากหรือคอหอย

๕. เสียงนาสิก — ไม่ใช่เสียงนาสิก (nasal-nonnasal) เสียงนาสิก <+ นาสิก> ใ้แก่เสียงที่ออกโดยเบิ่คลื่นใ้ปล้ยให้ลมผ่านช่องจมูกใ้ ก็ใ้แก่เสียง ม ท น ง ส่วน <- นาสิก> ใ้แก่เสียงที่ออกโดยยกคลื่นใ้ขึ้นไปและผนังช่องอาหารส่วนกันไม่ให้ลมผ่านเข้าช่องจมูก เสียงเหล่านี้ก็ใ้แก่เสียงอื่นทั้งหมดนอกจาก ม น ง

๖. เสียงหนัก—ไม่ใช่เสียงหนัก (grave-nongrave) เสียงหนัก <+หนัก> นั้น คำว่า หนักหมายถึง เมื่อเอา sound spectrogram มาตรวจจะพบว่าส่วนล่าง มีลักษณะเด่นหรือชัดเราก็เรียกว่าเสียงหนัก แต่ถ้าพูดตามสรีรศาสตร์ก็โต้แย้งเสียงพยัญชนะที่มีฐานที่ริมฝีปาก และเพดานอ่อน หรือเสียงสระหลัง ส่วน <-หนัก> โต้แย้งเสียงพยัญชนะที่มีฐานที่ฟัน บุ่มเหงือก หรือเพดานแข็ง และเสียงสระหน้า

๗. ปากห่อ—ปากไม่ห่อ (rounded-unrounded) เสียงที่ออกแล้วปากห่อ <+ห่อ> เกิดเฉพาะเสียงสระเท่านั้นก็โต้แย้ง สระ อุ อุ โอะ โอ เออะ ออ ส่วน <-ห่อ> ก็โต้แย้งเสียงสระอื่นทั้งหมด สำหรับพยัญชนะในภาษาไทยไม่เกี่ยวข้องกับ การห่อปากแต่ในภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นลักษณะนี้ปรากฏในพยัญชนะด้วย

๘. สระต่าง—ไม่ใช่สระต่าง (compact-noncompact) เป็นลักษณะสำหรับ สระโดยเฉพาะที่จริงแล้วคำว่า compact ตามกลศาสตร์หมายถึงว่าเสียงที่มีลักษณะ ปรากฏเด่นในคอนกลางของ formant เท่านั้น ลักษณะเช่นนี้ <+ต่าง> ปรากฏกับ สระต่างเท่านั้น ฉะนั้น <+ต่าง> ก็โต้แย้งสระ แอะ แอ ะอะ อา เออะ ออ ส่วน สระอื่นก็จะเป็น <-ต่าง>

๙. แผ่—ไม่แผ่ (diffuse-nondiffuse) คำว่าแผ่หรือ diffuse ก็เป็นศัพท์ ทางกลศาสตร์อีกเหมือนกันหมายความว่าเสียงมีลักษณะปรากฏเด่นในที่อื่น ที่ไม่ใช่ คอนกลาง ๆ ของ formant อย่างลักษณะ <+ต่าง> เมื่อเราเอา sound spectrogram มาสำรวจดู ฉะนั้น <+แผ่> ก็โต้แย้งเสียงพยัญชนะที่มีฐานอยู่ก้นหน้าของปาก คือจากริมฝีปากถึงบุ่มเหงือก และสระสูง คือ อี อี อี อี อุ อุ ส่วน <-แผ่> ก็โต้แย้งเสียงพยัญชนะที่มีฐานอยู่ส่วนหลังของปากจากเพดานแข็งไปข้างหลัง และสระ กลาง และสระต่าง

๑๐. โโฆษะ—อโฆษะ (voiced-voiceless) เสียงโฆษะ <+โฆษะ> โต้แย้ง เสียงที่ออกแล้วเสี้ยนเสียงสั้น และ <-โฆษะ> ก็โต้แย้งเสียงที่ออกโดยเสี้ยนเสียงไม่สั้น

๑๑. ทม—เวียบ (sharp-plain) เสียง <+ทม> ได้แก่เสียงที่เกี่ยวข้องกับเพดานแข็งทุกเสียง อันมี จ ฐ ษ ส่วนเสียง <-ทม> ได้แก่เสียงอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเพดานแข็ง

๑๒. ธนิก—ติด (aspirated-unaspirated) เสียงธนิก <+ธนิก> ได้แก่เสียงที่มีกลุ่มลมตามออกมาด้วย ลักษณะนี้จะพบในเสียงหยุด และเสียงกึ่งเสียดสีเท่านั้นในภาษาไทย ส่วน <-ธนิก> ก็คือเสียงที่ออกโดยไม่มีการกลุ่มลมตามออกมา

๑๓. ยาว—สั้น (long-short) ลักษณะนี้ปรากฏกับสระเท่านั้น <+ยาว> ก็คือสระเสียงยาว และ <-ยาว> ก็คือสระเสียงสั้น

๑๔. สูง—ไม่สูง (high-nonhigh) ลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะวรรณยุกต์ <+สูง> ได้แก่เสียงที่มีเสียงสูง เมื่อเทียบกับ <-สูง>

๑๕. ต่ำ—ไม่ต่ำ (low-nonlow) เสียงต่ำ <+ต่ำ> คือเสียงวรรณยุกต์ ที่มีเสียงต่ำ เมื่อเทียบกับ <-ต่ำ>

๑๖. ตก—ไม่ตก (falling-nonfalling) เสียงตก <+ตก> ได้แก่เสียงที่เริ่มด้วยเสียงสูงและตกลงต่ำ ส่วน <-ตก> ก็ได้แก่เสียงที่ไม่ตกเช่นนั้น

ตามทฤษฎีการปริวรรตคือว่าความง่าย (simplicity) เป็นเกณฑ์สำคัญ ฉะนั้นคำในพจนานุกรมจะต้องไม่ได้ลักษณะ (features) ที่ซ้ำกัน ฉะนั้นจะพบว่าในแผนภูมิข้างบนจะเห็นว่ามี บวก ลบ และ ไม่มีอะไรเลย ข้อพึงสังวรมีอยู่อย่างสำคัญว่าตรงที่ไม่มีอะไรเลยจะเป็นลักษณะที่สาม หากแต่ว่าเป็นที่ที่ควรจะมี บวก หรือ ลบ การที่เราไม่ได้ใส่บวกหรือลบไว้ ณ ที่นั้น เพราะเป็นลักษณะที่เราสามารถทำนายได้

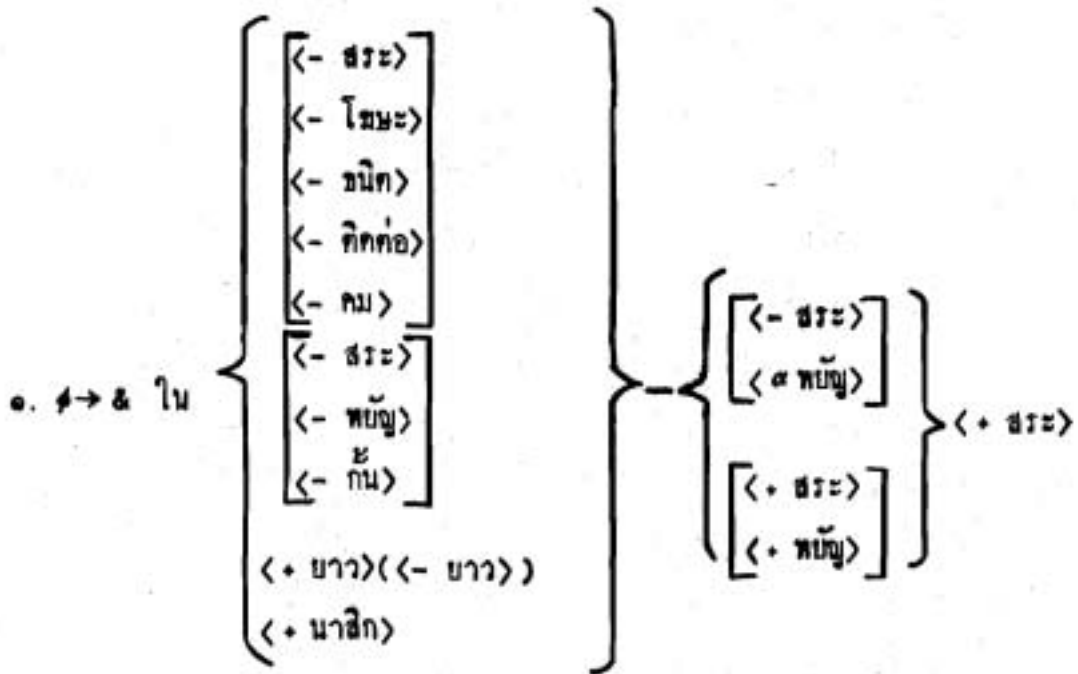
เราไม่ได้ถือว่าสระเสียงยาวก็คือ สระเสียงสั้น สองเสียง เรียงกันดังที่ Abramson, Haas หรือ Noss* หรือถือว่าเป็นสระเดี่ยวที่ตามด้วย /y/, /w/ หรือ

* Arthur S. Abramson, *The Vowels and Tones of Standard Thai: Acoustical Measurements and Experiments* (Bloomington, 1962);
Mary E. Haas, *The Thai System of Writing* (Washington, DC., 1942);
Richard B. Noss, *Thai Reference Grammar* (Washington, D.C., 1964).

/h/ อย่าง Trager^b แต่ถือว่าเป็นเสียงที่มีลักษณะ <+ ยาว> สำหรับสระประสม นั้นนักภาษาศาสตร์อเมริกันที่ศึกษาภาษาไทยมักจะถือว่าเป็นเพียง /ia ə a ua/ โดยที่ไม่คำนึงถึงว่าเป็นเสียงสั้นยาว ทั้งนี้เพราะหากเทียบเสียงไม่ได้ แต่ในบทนี้เราถือว่า สระประสมมีทั้งเสียงสั้นและยาว

สำหรับพยัญชนะจะถือว่าเป็น /ʔ/ ในรูปพื้นฐาน (underlying form) เสมอ โดยเราเชื่อว่าในภาษาไทยจะมีสระโดดๆ โดยไม่มีพยัญชนะไม่ได้ หรือสระเสียงสั้นจะไม่มีพยัญชนะตามไม่ได้ อาจจะมีบางท่านเถียงว่าในคำว่าอะไร ไม่เห็นมีเสียง /ʔ/ เลย ผู้เขียนก็เห็นด้วยว่าในโครงรูปผิวแล้วคำว่าอะไร ไม่มี /ʔ/ แต่ในรูปพื้นฐานนั้นมีการที่อะไร ไม่มี /ʔ/ ก็เพราะพยางค์แรกไม่มีเสียงเน้น /ʔ/ จึงหายไป^c แต่ถ้าท่านสังเกตการออกเสียงคำว่าอ่าน แล้วจะมี /ʔ/ อย่างแน่นอน

ต่อไปนี้เป็นกฎทางเสียงของภาษาไทยซึ่งน่าจะได้อีกศึกษา

^b George L. Trager, "Siamese Phonemes: A Restatement", *The Bulletin of the Institute of History and Philology*, XXIX (November, 1957).
^c ท่านที่สนใจเรื่องการออกเสียงคำภาษาไทยโปรด คุ้จจาก Udom Warotamasikkhadit, "Some Phonological Rules in Thai", *Journal of the American Oriental Society* LXXXVII, No. 4 (October-December, 1967).

กฎนี้กล่าวว่าจะต้องใส่เครื่องหมายแบ่งพยางค์ คือ & ระหว่างเสียงหยุด
 อิมซะอันมี /p, t, k, ʔ/ เสียงพยัญชนะเลื่อนเฉพาะ /w, y/ สระยาวซึ่งอาจจะตาม
 ด้วยสระสั้น เสียงนาสิก กับ เสียงพยัญชนะแท้ เสียงพยัญชนะเลื่อน เสียงพยัญชนะ
 เหลว หรือ /ʔ/ ที่ตามด้วยเสียงสระ หรือ เสียงพยัญชนะเหลว ɸ ใช้แทนความว่าง
 เปล่า นอกจากนั้นแล้วยังใช้ α (หรือบางที่อาจจะต้องใช้ β และ γ ด้วย)
 แทนทั้งบวกและลบ ฉะนั้น <α พยัญ> ก็หมายถึงว่าจะเป็น <+ พยัญ> หรือ
 <- พยัญ> ก็ได้ ส่วน——เป็นตำแหน่งที่มีการเปลี่ยนแปลง

ขอให้สังเกตว่า <+ สระ> ที่ตามหลังพยัญชนะเหลวนั้นจะต้องเป็นสระแท้
 เพราะ /r/ หรือ /l/ จะตามด้วยพยัญชนะเหลวอีกไม่ได้ ฉะนั้นจากสูตรข้างบนเราอาจ
 จะใส่เครื่องหมายแบ่งพยางค์ได้ดังนี้

/ # kaithāʔ # /	กะทะ → / # kaʔ&chaʔ # /
/ # chiwāhā # /	ชีวหา → / # chiw&hā # /
/ # salā # /	ศาลา → / # sāl&lā # /

๒. < > → $\left\{ \begin{array}{l} \left[\begin{array}{l} <- สระ> \\ <α พยัญ> \end{array} \right] \\ \left[\begin{array}{l} <+ สระ> \\ <+ พยัญ> \end{array} \right] \end{array} \right\}$ ใน $\left\{ \begin{array}{l} \# \\ \& \end{array} \right\}$ —

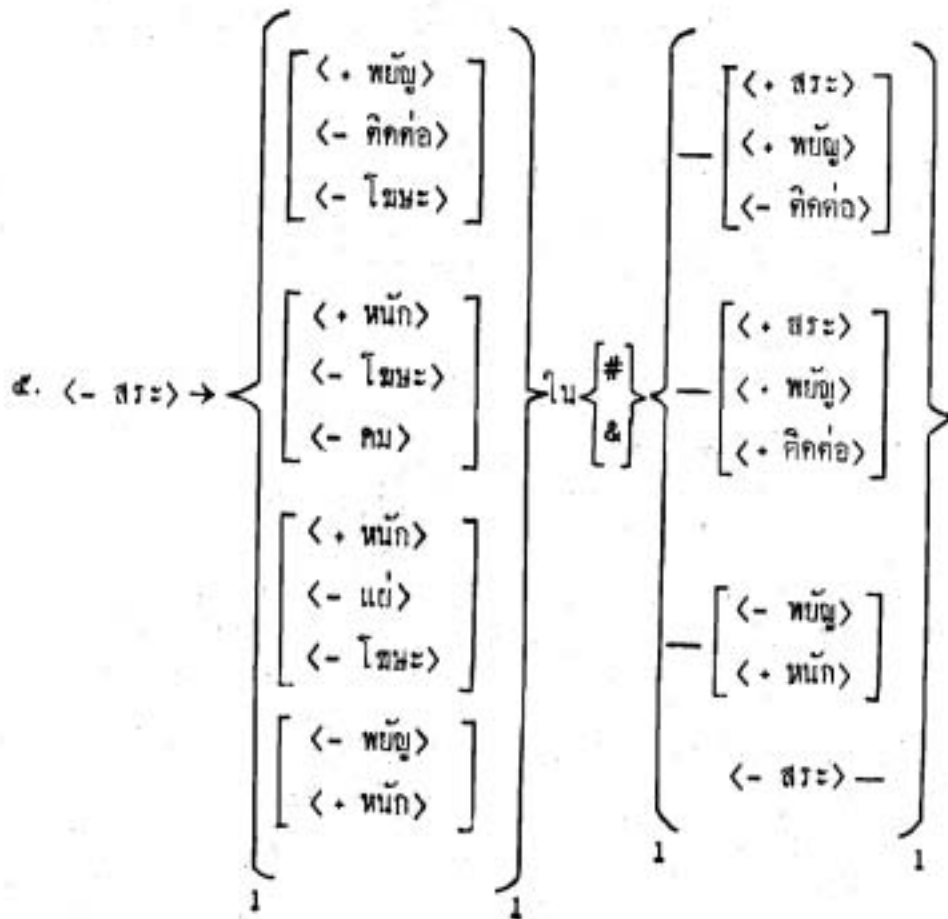
กฎนี้กล่าวว่ เสียงแรกของคำหรือของพยางค์จะต้องเป็นเสียงพยัญชนะแท้
 เสียงพยัญชนะเลื่อน เสียงพยัญชนะเหลว เสียง /ʔ/ หรือ /h/ เสียงแรกจะเป็นสระแท้
 ไม่ได้ ฉะนั้น < > ในที่นี้แทนลักษณะอะไรก็ได้ ซึ่งจะต้องถูกบังคับให้เป็นไป
 ตามกฎนี้ ถ้าหากไม่เป็นไปตามกฎนี้ก็ถือว่าไม่ใช่เสียงภาษาไทย

๓. < > → <α สระ> ใน $\left\{ \begin{array}{l} \# \\ \& \end{array} \right\}$ <- สระ> —

ถ้าหากเสียงแรกเป็น <- สระ> ก็คือ เป็นพยัญชนะแท้ เสียงพยัญชนะเลื่อน
 /w, y, h, ʔ/ เสียงตกไปอาจจะเป็น <+ สระ> หรือ <- สระ> ก็ได้ เช่น

/#plā #/	ปลา
/#kwāŋ #/	กว้าง
/#kin #/	กิน

๔. <+ สระ> → <- พยัญ> ใน { # } <+ สระ> —
 &
 ถ้าหากเสียงแรกเป็น <+ สระ> นั่นก็คือ เป็นเสียงพยัญชนะเหลวเสียงถัด
 ไปจะต้องเป็นสระแท้

ขอให้สังเกตว่าจะเห็นเลข ๑ อยู่ใต้วงเล็บบีกกาทั้งคู่แสดงว่าลักษณะต่าง ๆ ใน
วงเล็บบีกกาคู่หน้า จะต้องจับคู่กับลักษณะต่าง ๆ ในวงเล็บบีกกาคู่หลังตัวต่อตัว จะ
จับคู่กันเป็นอิสระไม่ได้

กฎนี้กล่าวว่า ถ้าหากเสียงแรกเป็น <-สระ> และเสียงที่สองเป็น [r]
เสียงแรกจะต้องเป็นเสียง /p, t, k, ph, th, kh/ เสียงใดเสียงหนึ่ง เช่น

/ * proŋ * / ปรง / * phram * / พร้า
/ * tri * / ทวี / * thrit&sa?&di * / ทฤษฎี
/ * krùat * / กรวด / * khrap * / กรับ

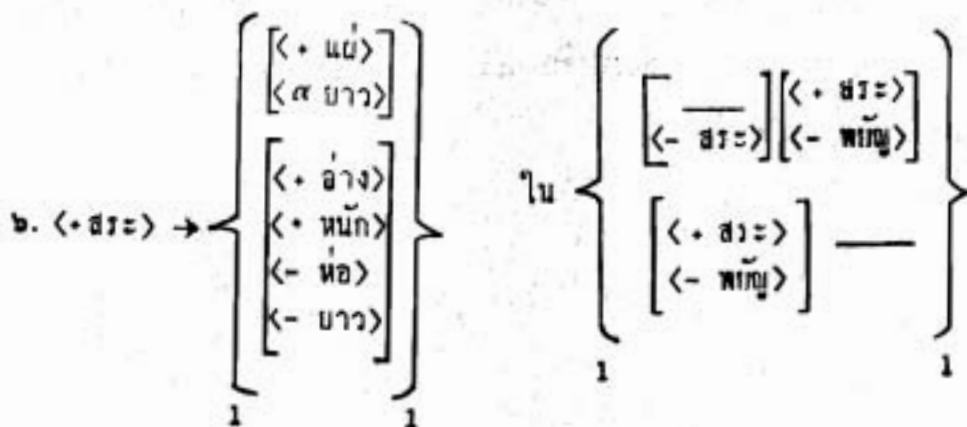
ถ้าหากเสียงแรกเป็น <-สระ> เสียงที่สองเป็น /l/ เสียงแรกจะต้องเป็น
/p, k, ph, kh/ เสียงใดเสียงหนึ่ง เช่น

/ * plá * / ปลา / * phlâŋ * / พลุ้ง
/ * klua * / กลัว / * khlâm * / กลุ่ม

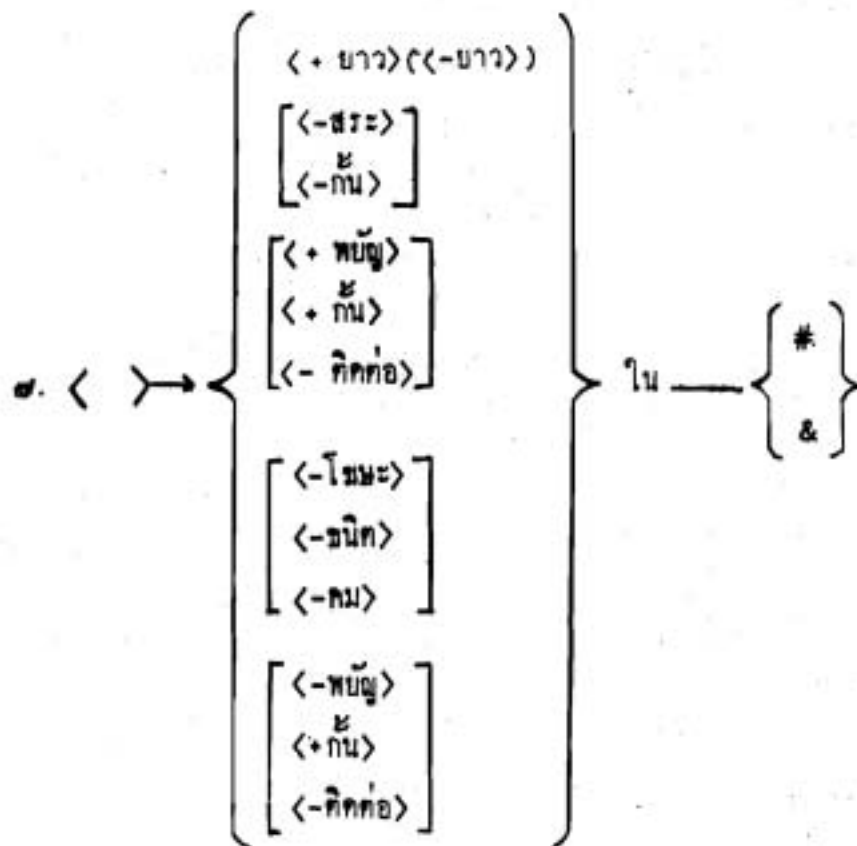
ถ้าหากเสียงแรกเป็น <-สระ> เสียงที่สองเป็น /w/ เสียงแรกจะต้องเป็น
/k, kh/ เสียงใดเสียงหนึ่ง เช่น

/ * kway * ไกว / * khwây * กวาย

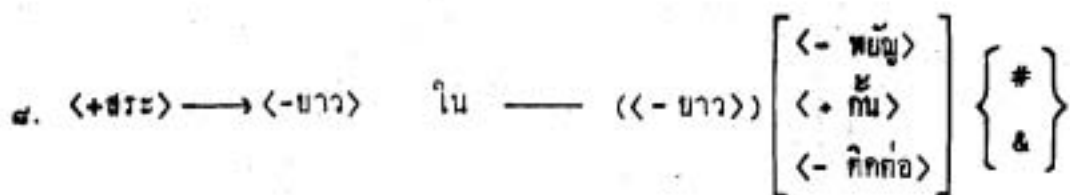
ถ้าหากเสียงแรกเป็น <-สระ> และเสียงที่สองก็เป็น <-สระ> เสียงที่
สองจะต้องเป็น /w/

กฎนี้เกี่ยวกับสระประสมในภาษาไทย กล่าวคือ ถ้าสระแท้ตามด้วยสระแท้อีก
ตัวหนึ่ง สระตัวแรกจะต้องเป็น /i, ɨ, u, ɨ̄, ʉ, ɯ̄/ และสระตัวหลังจะต้องเป็น /a/

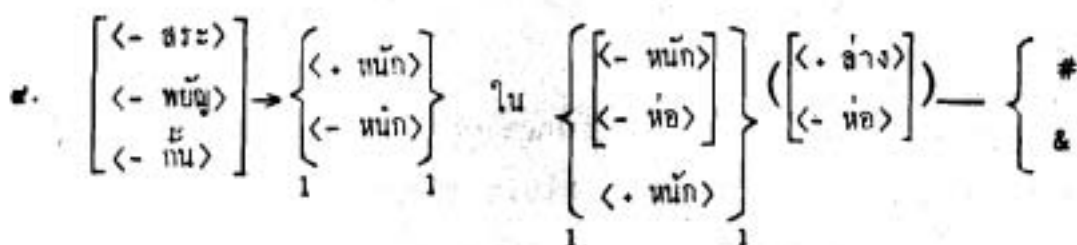

กฎนี้ว่าด้วยเสียงท้ายพยางค์ อาจจะเป็นสระเสียงยาว สระประสม เสียง
พยัญชนะเดือนเฉพาะ /w, y/ เสียงนาสิก เสียงหยุดคอโหมะ หรือเสียง /ʔ/ ส่วน
เสียงอื่นจะเกิดท้ายพยางค์ไม่ได้

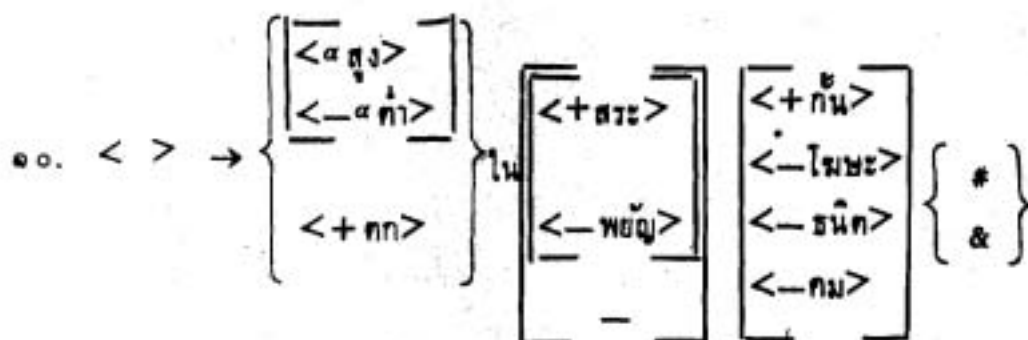
ถ้าหากท้ายพยางค์เป็น /r/ สระหรือสระประสมที่นำหน้าจะต้องเป็นสระเสียงสั้น เช่น

/ * caʔ * / จะ / * diaʔ * / เคียะ

ถ้าหากท้ายพยางค์เป็นเสียงพยัญชนะเลื่อนที่อยู่หลังสระ /i, e, ə, ɨ, ɔ, a, i, e, ɛ, ɨ, ɔ, a, ia, ia, ɨa, ɨa/ เสียงพยัญชนะเลื่อนนั้นจะเป็น /w/ แต่ถ้าเสียงพยัญชนะเลื่อนอยู่หลังสระ /i, ɔ, a, u, o, ɔ, ɨ, ɛ, a, ɔ, ɔ, ɨ, ɛ, a, ɔ, ɔ/ เสียงพยัญชนะเลื่อนจะเป็น /y/ เช่น

/ * siw * / สิว / * rew * / เร้ว
/ * puy * / ปุย / * khōy * / คอย

เมื่อมีสระเดี่ยวหรือสระประสมก็ตาม เราถือว่าสระนั้นจะต้องมีลักษณะทางสัทศาสตร์ประจำตัวสระ (inherent features) เช่น สระ ต่าง หนัก วดา ลักษณะเกี่ยวกับวรรณยุกต์ (tonal features) เช่น สูง ต่ำ ตก และลักษณะเน้น (prominent features) คือ การออกเสียงหนักเบา

*แต่ระให้งดงกกว่า เสียง /iw, ɨw, ɨaw, ɨaw/ ไม่ปรากฏในภาษาไทย

กฎข้างบนนี้เป็นกฎที่เกี่ยวกับวรรณยุกต์ที่เกิดกับคำที่มีเสียงหุคอโฆชะ และ /ʔ/ อยู่ท้ายพยางค์ ถ้าสังเกตกฎให้ที่จะพบ <-๑> ในที่นี้หมายความว่า ถ้าหาก <๑> เป็นบวก <-๑> ก็จะเป็นลบ แต่ถ้า <๑> เป็นลบ <-๑> ก็จะเป็นบวกฉะนั้นกฎนี้กล่าวว่า วรรณยุกต์สามัญและจัตวาจะเกิดกับพยางค์ที่ตั้งท้ายด้วยเสียงหุคอโฆชะ และ /ʔ/ ไม่ได้^๕

กฎตั้งแต่ข้อ ๑ ถึง ๑๐ นี้ เป็นกฎบังคับลักษณะพยางค์ (sequential constraint rules) คำใดจะมีลักษณะออกนอกไปจากกฎนี้ก็จะไม่ใช่คำไทย ต่อไปนี้ข้อ ๑๑ กฎจะเป็น กฎลักษณะของคำ (morpheme structure rules) กล่าวคือว่า ลักษณะทางสัทศาสตร์บางลักษณะเราได้ปล่อยเว้นว่างไว้จึงจำเป็นต้องมีกฎ เพื่อใส่ลักษณะเหล่านี้ให้ครบถ้วนก่อนที่จะออกเสียงได้ถูกต้อง

- ๑๑. <+ กั้น> → <- ทิศต่อ>
- ๑๒. $\left[\begin{array}{l} <-สระ> \\ <+ทิศต่อ> \end{array} \right]$ → <+ กั้น>
- ๑๓. <๑ กั้น> → <-นาสิก>
- ๑๔. <+ นาสิก> → $\left[\begin{array}{l} <-ทิศต่อ> \\ <+ โฆชะ> \\ <-กั้น> \end{array} \right]$

ขอให้สังเกตว่า กฎต่างๆ นี้จะต้องนำมาใช้เป็นลำดับ สับลำดับกันไม่ได้ อย่างกรณีกฎที่ ๑๓ และ ๑๔ ถ้าใช้มีคลำดับผลลัพธ์ที่ออกมาจะผิดไป ดังนี้

- <+ นาสิก> → <-กั้น> (กฎ ๑๔)
- <-กั้น> → <-นาสิก> (กฎ ๑๓)

^๕ บางท่านอาจจะสงสัยว่า จ๊ะ กะ ปรากฏในภาษาไทย แต่เราถือว่ามาจากคำเดิม จ่า และ ฐ แต่เมื่อไม่มีเสียงเน้นจึงเป็น จ๊ะ กะ

นั่นก็คือ <+ นาสิก> จะกลายเป็น <- นาสิก> ไป ฉะนั้นจึงต้องจำไว้ว่า
 ให้นำกฎเหล่านี้มาใช้ตามลำดับ

๑๕. $\left[\begin{array}{l} <\alpha \text{ สระ}> \\ <\alpha \text{ พยัญ}> \\ <- \text{กั้น}> \end{array} \right] \rightarrow <\alpha \text{ ไชยะ}>$

๑๖. <+ ธนิก> $\rightarrow <- \text{ไชยะ}>$

๑๗. <+ ไชยะ> $\rightarrow <- \text{ธนิก}>$

๑๘. $\left\{ \begin{array}{l} <+ \text{ไชยะ}> \\ <+ \text{พยัญ}> \end{array} \right\} \rightarrow <- \text{กม}>$
 <+ ทิกท้อ>

๑๙. $\left[\begin{array}{l} <- \text{สระ}> \\ <- \text{พยัญ}> \\ <- \text{กั้น}> \end{array} \right] \rightarrow <- \text{ทิกท้อ}>$

๒๐. $\left[\begin{array}{l} <+ \text{พยัญ}> \\ <- \text{หนัก}> \end{array} \right] \rightarrow <+ \text{แม่}>$

๒๑. $\left\{ \begin{array}{l} <+ \text{กม}> \\ <\alpha \text{ สระ}> \\ <\alpha \text{ พยัญ}> \\ <- \alpha \text{ กั้น}> \end{array} \right\} \rightarrow \left[\begin{array}{l} <- \text{หนัก}> \\ <- \text{แม่}> \end{array} \right]$

๒๒. <\alpha แม่> $\rightarrow <- \text{ต่าง}>$

๒๓. <+ ต่าง> $\rightarrow <- \text{แม่}>$

๒๔. <\alpha หนัก> $\rightarrow <- \text{ท้อ}>$

๒๕. <+ ท้อ> $\rightarrow <+ \text{หนัก}>$

$$\begin{array}{l}
 26. \quad \langle \alpha \text{ กก} \rangle \quad \rightarrow \quad \left[\begin{array}{c} \langle + \text{สูง} \rangle \\ \langle + \text{ต่ำ} \rangle \end{array} \right] \\
 27. \quad \left\{ \begin{array}{c} \langle - \text{สูง} \rangle \\ \langle - \text{ต่ำ} \rangle \end{array} \right\} \quad \rightarrow \quad \langle - \text{กก} \rangle
 \end{array}$$

สำหรับท่านที่สนใจเรื่องกฎของเสียงอย่างละเอียดพอสมควร ควรอ่าน
 A Phonological Grammar of Thai ซึ่งผู้เขียนได้เขียนเป็นงานวิจัยเสนอองค์การ
 ส.ป.อ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๘